

УЛУГ ОКТЯБРЬНЫҢ ТУГУ КИИСКИП ТУР

Октябрьның оюн бүгү чурт байырлаан

(Тенчүү, Эгеи бири арында).
Бүгүзү ол дөргө, социализмнің бүгү күчүзү лагеринин база тилеги-дир. Олар полкатын, көрөй-дери, чектери болгаш узучу. Вьетнамдын демиселчилерин өртүп турат... «Логомотив» нийеттедиги спортчулары «Социализмнің делегей системасы дегерезин!» деп ылым кыйгыры-биле көстүп келген. Оларнын чыскаалынын кырында социализм чурттарынын туктарынын чөлөзү. «Бүгү чурттарынын прелаттарылары каттыжынар!» деп кыйгыры.

Кижилерини кичээсей ам планетанын «изги» чүтүтө көргөн. Вьетнам! Демиселжил турар. Вьетнамдын фотопанорамасы көстүп келген. Мун-мун спортчулар «Вьетнам тилеги!» деп Иерозалим салып турган.

Наймысаламды ханаларынын ча-

нынга улут тулчушкунун чөрбөй беш чыл болган оюн бо хүнерде деметелген турар бис. ДОСААФ спортчуларынын үнүшкунун бо маалымды арынга тураскаал болуурган. «Төрөз чуртун камгаламны быжыла!» деп лозун киискип чоран. Бистин чуртувустун армиязынын — икегелдиги кур жүзү — анык солдаттар, матростар, ужудукчулар чорун турган.

Шалун кырынга «Ленинги Топ Комитетте алдар!», «алдар, алдар!!!», «Ленин бистин-биле!» деп Иерозалим динчалып турган. Бичи урулар Мавзолейини кырынга үнүш келген, партиянын болгаш чазакты удуруткучулары чектерини тудуккан. «Ура!» деп мун-мун үнөр шалун кырынга база катан чагылашын үнгөн.

Наймысаламды амылчы чоннарынын төлөкчелеринин байыраламды

чыскаалы эгелзеп. Москванын орденер кожааларын казан туту Мавзолейини баары-биле эртен.

Кымыл шөлге улустун чыскаалы кам шактарда уругучулар. Наймысаламды амылчы чоннарынын төлөкчелеринин байыраламды базамы бистин улустуун күжүнүн, Ленинни партиянын херезинге, коммунизмни херезинге кымыгаар чокка берингеннин бүзүредиги көргүзү болган. Москвачылар, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Төрөз чуртун алдары байыралам — Совет эрге-чигиринин 50 чыл оюн беш чылдын күш-ажылчы фронтларынга, коммунизм даш демиселге чаа-чаа кайгычы амыл-херектер-биле уткуурга боттарынын шиптирлигин икегелзептер.

(«Правда» солундан допчулап алган).

ЛЕНИНГРАД. Октябрьның байыраламды-биле шипетинген хоорай-ныга каян кээде «шпаш», эртенгини тос шакта шериг-далай парад эгелзеп, а оюн соонда маалымды Ордун шөлүгү Ленинград гарнизону-нун дайынчылары чге дорт одурут-ларын чыскаалы-биле кирип келген.

Амылчы чоннарынын чыскаалы Ленинградтың эки кижилери эгелзеп амылчы, Хоорайнын алдар-биле бүзүргөтүгүн тутун «Электросила» каттыжымшынын бугурулган черинин бригадир Ю. Врублевский тудуп чоран. Мырыдай чокка чаа ол боду болгаш каттыжымшынын талашы-биле оюн шиптир Улут Октябрьнын 50 чылдыга эки ужуракмыр даш чарышпаша, практиктик амыл-херектерини ханы бодатынган планын болур бедик хулазгелерин алган. Беш чылдын баштайгы

ийги чымын планын олар хуусаа бетинде, 1967 чылдын ноябрь 7-те чедир боттандырып хулазгелер.

КИЕВ. Украинаның наймысаламды кол кудумчуларын таварты чачыл эзуулар шериглер марш-биле эртен. Киевке Октябрьның байыраламды гитлержи элекчилерден хоорайнын хостанынын 23 чылы-биле капсырлашкан.

Шериглерини дайынчы туктары орденниг бугурулган дашун, туктары-биле солтуп, күш-ажылчы марштын ужу-кыды көзүбейин турган.

МИНСК. Шериг парадын соонда Минсктин топ шөлүгө амылчы чоннарынын колхозчулары кирип келген. Белоруссиянын кайгамчык улут бугурулган — трактор заводунун төлөкчелери бир-ле дугаарында эртенерини барыш болган. Бугурулган тугунда — Ленин ордени, Бо коллектив ол дашы шаңчалы-биле бо

чылы шипаткан. Автозаводчуларын коллективини ийирлерден ойна байыр чедирген. Он айдарын планын ол хуусаа бетинде күтсеп, «МАЗ-500» дөр чаа марканын машинаын массалыг бугуру кирип-кен. Белорус наймысаламды амылчы чоннарынын чыскаалы күш-ажылчы курлавыларын кижиздиш турары анык кижилерини массалыг гимнаст шиптешкени-биле доозулган.

ТАШКЕНТ. Төрөз чуртун күчүлүт боо-чепсеп көргүскөн Түркстан шериг округунун шериглерини парадын соонда байралам чыскаалы эгелзеп. Күш-ажыл маалымды колхозчуларын кырында — Ленинни ийи ордени-биле каастаан Убакыстанын тугу. Кымыл Тук орденин Ташкенттин тугу.

Узбекистан хөвөңи республика-дээрин шөлге көргүскөн кайгам-

чы солуп болган. Оюн хөвөңи-ринин күштүгү холлары бо чымыл хөвөңи Төрөз чуртка берген.

АЛМА-АТА. Чыскаалчыларын тудуп чоран транспарантылары казахстанчыларын күш-ажылчы тилежелерини дугайын Улут Октябрьга рапорттап чорангыт болган. Оларнын эң өөрчүгү тилежелген — бир миллиард 40 миллион тонна та-драмы, 85 мун тонна азык хөвөңи, ийи миллион тонна чигир сыйлазын күрүгө сатканы болган.

Совет улустарын бугулабас най-ралынын демдө болуп, Улут Октябрьнын 49 чылдын байыраламдыга холбаштырган парад, чыскаалдар Тбилисге, Бакуга, Вильнюска, Кишиневка, Ригага, Фрунзеге, Душанбеге, Ереванга, Ашхабадга, Талашы-ге болгаш чуртун аске-даа хоорай-ларинга база болуулаан.

ОКТЯБРЬДАН ОДУНГАН ТЫВАНЫҢ ЧЕРИНГЕ БАЙЫРЛАА

Кызылдың ажылчы чоннарынын чыскаалы

Бистин кайгамчык Төрөз чуртувусу мыдык магалык: Сахалин орду-тук болгаш Ыраккы Чоңи чук-тун хоорайларын болгаш суура-рынны амылчы чон байырлыг чыскаалы эртерипкен, магалыг Ок-тябрь, Партия, Чазак даш баштайгы дашаларын көдүрүп, байыраламды деметелген эгелзеп берген турда, чектелген, Ленин орденин Тывага байыраламды эртен келген.

Октябрьнын социализм Улут революциянын 49 чыл оюнга СЭКП ТК-нин Кыйгырларын алган дозуннар, өнүгү кымыл туктар, К. Маркстын, Ф. Энгельстин болгаш В. И. Ленинни база партия Топ Комитетинин Политбюро кижиге-нерин портреттери-биле шипетинген Кызыл хоорайны ноябрь 7-нин эр-тинде көргө шынап-ла магалык.

Октябрь! Сөзү үгөр-боонун Улут үнү, өтүт мыдык Улут Саян ажыр дыңып, Улутустан одунган бис.

Угаанымыс амылчан бис... деп, чогалчыны сестери болган чок-ла салгышка кирип келди. Туктары, дозуннарын, плакаттарын аразы-биле эршп, мыза сийлиш би-жон чүдүлөр-биле таныжип чораш, Тыванын амылчы чонунун бөгү-гү чедикшилерин, моон сонгазын сорулаалары-биле таныжып болур.

СЭКП обкомунун, Тыва АССР-нин Министрлер Чуваленинин бажычын мурунда улут байыраламды хууңде чыскаалган. Коммунист партияныска болгаш Совет чазак-чыска кымыгаар чок берингенни-ти, сыйры каттыжымшыны көргү-дөр топ шөлден репортажын эге-инге, Тыванын байыралам бугуру-де чедип алган чамык чедикши-верин сактын көрөдүлөр.

Тыванын таражылдары 131 муң ажыг тонна тарааны Төрөз чурту-нун шыгамырынга кириген. Ол дөргө пландан ийи ажыг катан хөй. Тыва Чоңи Сибирь зоназынын тала-зы-биле чарышка бириг чери ийи уда эгелзеп, шиптир Кы-зыл тукту бижым-биле тутуушкан. Республикамыстын малчылары уш-ку кварталдын планын дашаларын база-ла чедикшини күтсеп алган катан турган. Бо чедикшини тер-гиндөөн эи муракчы кижилерин чурттарын республиканың Хунду-дел самбырамында аскаан.

Бо хире чедикшиверлиг, муру-нда тургустунган сорулааларын ханын-биле бижи чон байыраламды магалык-ла деметелзеп ужурут. И-дыг болган-да мычаш.

Наймысаламды амылчы чоннары-нын чыскаалыга он бир шак чө-төз турда-ла туктары, транспаран-тыларын, партиянын болгаш чазак-тын удуруткучуларын чурттарын туткан чүч-чүс кижилер хоорайнын төвүнче шуужун-ла турган.

Он бир шакка танып-ла беш ми-нут чептес. Ийирже республиканын иштинге алдар-сураа алган мурак-чылар, республиканын удурут амылчылары болгаш аалчылар үнүп келген соонда, уер көгүмү байыраламды маржын чиртпелди ойноп эгелзеп.

Ленин кудумчуун куду мотоцик-лдерин даажы улам-ла чокчулап бадым орган. Ол дөргө чылдын-на чыскаалы амылчы бистин күш-

культурачылармыс. Мотоциклерин тук туурукчулар дегерини күчү-лүт, өнүгү улут күрүмези кылдыр 49 чылдарын дургузунда сайырап келген, коммунизмге шиптирлиг бажыр олар ССРЭ-нин эвилелдешкен республикаларын туктары киис-киди алган эртен.

«Кижиги төрелгетини төгүзүңе чаа үе-чаданы амылчан Улут Ок-тябрьга алдар!», «Совет Эвилелини Коммунизм партияныска дегерезин!» даш дозуннар ийирден чагыла-нып-ла үнгөн. Орта бистин күш-культурачыларымыс «Ура! Ура!» деп күчүлүт сестер-биле харылап чо-рааннар.

Октябрьга алдар болдурган соци-ализм чарыштын тилежелери, бугу-рулгаларын коллективтерини чыскаалын баштайгы база бир ачы чамаларын бирээни алган. Эр-тен ушкү кварталдын социализм чарыштын тилежелери болгаш СЭКП обкомунун, Тыва АССР-нин Ми-нистрлер Чуваленинин база обком-профтуу шиптир Кызыл туктары чалалан алган Кызылдың алгы за-водуну, Тыванын орук-тузук эгел-зелин, республибонун авто-тран-спорт конторазынын коллективтери топ шөлге кирип келген. Алгы за-водун амылчылары он айдарын дургузунда чыл планын 145 хуу кү-тсепкен Октябрьга рапорттап, 3320 эи кижиз ийиктерин, 300 эи хөм ийиктерин пландан ажыр бугурунган чоргаарал-биле ийиктерин. Оларын бугурунган төлөтүгүн үзүн кириген Тыва АССР-нин Дээди Советинин депутаты Хурелден, коммунист күш-ажылдын шалымчылары Су-дуй, Охотников, Бузынин, Спири-на болгаш, эскелер-даа амыл-херекте-рин дугайын көргүскөн диаграмма-ларын, туктары, чурттарынын, тра-нспарантыларын тутун алган, байыр-алам — Улут Октябрьга чедикши-верлиг ужурашканынга чоргаарал-нын эртенер.

СЭКП-нин Программанында комму-низм үезинде чурттаарын байырла-ды-биле чарал каан амылч са-галчылар — хоорай школаларын өөреникчилери, ортук «өредилге черлерини стугулаалар, педагогика институтун студенттери бо кел-ди. Оларын кырында база-ла өнүгү кымыл туктар, транспарантылар ча-гыр чоран. Маркстын, Энгельстин, Ленинни, Коммунист пар-тиянын, Совет чазакты удуруткучу-ларын портрет чурттарынын өрү көдүргүлөп алган аныктыларын өөрчүлүгү урулаашканын, хөтүлүт үр-шоору шөлү долу, уер хөтүмүнүн үнү безин хөме ала бер-ген. Школалар «Делегейге — тай-бын!», «Америк агрессорлар, Вьет-намдан холулар мылар!» — «Тай-бын!» деп сестерлери дозунарын тут-кулал алган. Бистин кижиги бугу-рун тавыкче чүтүлүп, тайбынны амылчы коммунизм тургузуп тур-бар бис деп чазакты күдөин анык салгачыларын лереп чораны ол. Педагогика институтун кончу өөрелдиги студенттери Да-видов, Бөөвей, Яхенко олар Мар-кстын, Энгельстин болгаш Ленинни портрет чурттарын туткулал алган. «Өрөңер, өрөңер база катан өрө-ңер» деп Ильяичин сестерин сту-

дентилерин улгаттыр бижээш тудуп алган база-ла ханы утталыг.

Оларнын соон дашы амылчал-хандырылга министрствозунун, ха-рылаачыларын колонналары кел чоран. Эр улус хөви дашаар черин мастери Худорошкова, бижачы Пет-рушев, саякчылар Русман, Филиппов даш мышак муракчылар чыскаалганынын бажыла, чонун амылчал-хандырылганын улам эки-жидер төлөдө, ам-даа эки амылча-рын хулазгын турар дозунарын тут-кулал алган чоразынар.

Харылаачылар база-ла колонна-зын көрүштү чараш кылдыр шип-мез. Кызыл туктуга-шар-биле каз-таан «Волга» деп автомашинна ха-рылаачыларын өмбөлөмүн быжыла-ш, ийи талаларында дозунарын бижеш. Радиомеханик Яков-енко, почтачы Ошепцова, телефончу Ломаева болгаш эске-даа муракчы-ларын байыраламды бугурунган ха-рылаачылар деметелзеп, Октябрьга алдар болдурган социализм чары-штын тилежелерин чыскаалды би-риг одурунга тургузуп алган, ий-дириги баары-биле урулаал эртен.

Тыванын транспортчулары. Олар-нын чыскаалынын мурунда улут транспорнт бар. Мыза мынча деп бижеш: «Беш чылдарын дургузунда чүк сөөртүлгөн 1,7 катан эскер!», «Бо сорулааны амылчалга боттанды-рылган олар төлөтүгү салымшы-нын кирип дээринге чигини тур-бас. Республиканын автопарынынга эртен он айдарын дургузунда «ГАЗ-93», «ЗИЛ-130», «МАЗ — 504», «Колхоз» даш эске-даа мар-каларын 500 кире машиналар не-мешкен. Оларын чамыктарын чон-га сонуртадып көргүзери-биле кы-зыл туктуга-шар, дозуннар, тран-спарантылар-биле шипмез, төп шөл-биле эртерген. Автопарынычларын чоргааралар муракчылары Юзин, Жбанов, Орозак, Сапогов болгаш эскелер-даа чыскаалганынын муру-нук одурунга чоран.

Кызылдың тулукчулары, мыш амыл-агы черинин инженер-тех-нит амылчыларынын колонназын мыш кижилеринин кевин кеткен анык амылчылар амылчан. Олар-нын соондан тулукчуларын техни-каларын көргүскөн автомашиналар база шуужуп алган. Оларын база-ла ту-тар, дозуннар-биле шипмез каан. Хоорайга хөй кыт бажычарын ту-дарынга ийекпейлг киришкен Ленин орденин тулукчулар Саган, Калзан, дашы Барына, бригадир Белков, мастер Елкин болгаш эске-даа эш-терин күш-ажылы-биле алдаржаанын иле. Чыскаалы көрүп турган чон ала киришкенерге чуректин ханы-зындан ийи байырым чедирип тур-ган.

Ноябрь чедини хууңде Кызыл-дын амылчы чоннарынын чыскаалы Коммунист партияны болгаш Совет чазакты долгандыр чонун улам сы-ры каттыжымшынын чайыныркан херезин болушкан, совет улус эге-лзеп кирипкен Октябрьнын 50 чыл оюнга уткуштур ам-даа-чаа-чаз бедиктерин чедип азыр дээрин, орта бедикти база катан көргүскөн.

С. ШОЙГУ, А. ЧАРАШ-ОЛ.

ЧАДААНА

Кымыл тукту Чоңи-Хемчик район-ун амыл-шиптерин бүгү улустун байыраламды бажыч колдугунунун бугу бажыла эртергенер. Ноябрь 6-ның кезинде районун Кунту-ра бажычынга амылчы чонун бажы-нырыг хурамы болган. Улут байыр-аламды төлөтүгү уткаан амыл-агы-ларын алаа деметелзеп чутаалаан. Чылдык эртен он айында Чадаана-ның хөмүр даш разрезини колдот-тави планын ажыр күтсепкен. Ка-зыл тук турар хөмүр даштын шы-нары мурункугадан экижээп, күш-ажылды бугуручүзү эскен.

СЭКП-нин XII съездин аттыг колхоз кедээ амыл-агы продуктула-рын бугурунган болгаш күрүгө са-дарынын чыл планын ажыр күт-сепкен. Ноябрь 7-де чыскаалган чон Ленин кудумчууна доган турган. Колхозунун бажыча уер хөмүмү-нү чидип уер чыгылган чоран. Коллектив бугуру — боттарынын амыл-агы чедикши чокку кылдыр бижеш, автомашиналарын мурунга шипмешен чорун турган. Спортчу маргылаалар байырлаа хуңеринде база болуулаан.

ШАГАНАРЫГ

Октябрь уткаан байырым ху-раалдар район төвүндө эгелзеп, ту-тук амыл-агыларын суурааларыга эртерген. Ноябрь 7-ни эртенде районун амылчы чонун байыр-лыг митингиз СЭКП Улут-Хем рай-комунун бажычын мурунга бол-ган. Чонун төлөкчелери чымы-ганарынын мурунга байыр чедирип чүе чутаалаашаан, байыраламды каадыг чедикшилер-биле утка-нын деметелзеп.

«УТКА 25 чылы» совхозун амыл-шиптер беш чылдык бири чымы-нын эртен он айында көсүк тү-нелди чедип алганнар. Кедээ амыл-агы продукттарын бугуру база са-дар талазы-биле ол амыл-агы рай-онда бириг чери эгелзеп. Ычанган СЭКП райкомун болгаш райкүс-комун шиптир Кызыл тугу ол амыл-агы бижым-биле тудуп ту-рар.

САРЫГ-СЕП

Каа-Хем районун күш-ажылчы алдарын тугу «Ленинги орук» колхозун алдары даш Улут Ок-тябрьның байыраламды таварыштыр көдүргөн. Ол амыл-агы тарааны, сүтү, дүктү, эртин бугуру болгаш күрүгө садар талазы-биле эртен он айын планын Ыраккы ажыр кү-тсепкен. Шак мыдык көсүк чедик-шилер-биле байыраламды уткаан коллективтер районга эгелзеп эвес.

Амылчы чонун байырым хура-лынга «Октябрь 14 чыл» артедий Мерген сүт-бараан фермамын амыл-шипчиз эи Наппит-оол рай-онун колхозчуларын мурундаан сес ап чүе чутаалааш, Улут Ок-тябрьнын 50 чылдыга бугу көргүзү-лүг талазы-биле чедикшилерин ужу-ражырынга каа-хемчилерин кыйгыр-ган. Чонун байырым чыскаалы ноябрь 7-де бедик көдүрүлүш-күнүгү болуп эртен, амылчылар, колхозчулар, школалык дозу, плакаттарын, партияны болгаш ча-зактын удуруткучуларын чуртка-рын тудуп алган, ийирини муру-биле урулаал эртер турган. Байыр-аламды концерттери чөй бугурун-ге болуулаан.

ХАНДАГАТЫ

Эртенгини 10 шак. Кижилерин хөй-алт кирип, бурунгаар кыйгы-рып турар дозунарын база ол мы-каш хөй чурттары хондарынга өрү көдүргөн хөй чон район төвү-

нун стадионунга чыгып келген. Амылчы чонун чыскаалы эгелзеп соонда, чыскаалганынын уруаы динчир берген. Партияны, күш-ажылды, хосталганы алган дозу-нар чачылган турган. Бугурулар улут байыраламды база-ла чедик-шин-биле уткааннар. «Торгалыг» колхозун амыл-шиптер беш чыл-дык бириг чымыл күрүгө ээ, сүт, дүк садарынын планын, ажыр күтсепкенер. Кыштагаашкыга белеткек мыда организастыг чоруп турар. «Кымыл тук» колхоз ээ, сүт планын база күтсепкен.

Кедээ амыл-агы продукттарын бугуру база садар талазы-биле эки амыл-аган колхозтарга байырым телеграмманы СЭКП райком чорут-кан.

КЫЗЫЛ-МАЖАЛЫК

Ноябрь 6-да Барыш-Хемчик рай-онун амылчы чоннарынын төлө-дөр, кинолар база болуулаан.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

Республиканын амылчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Октябрьнын социализм Улут революция-зынын 49 чыл болган оюн дем-дегеп эртергенер. Бо чы-мыл байыраламды хуңерин-ге улут хун каттыжа бер-нинден амылчы чоннары хөтөп, даштарынга не-делалыг барык чартык кезин онаашкан. Ычангаажон бугу-ругенин технологиянын эзу-гаар ийикке, азы хун-бурунун негелдесеринге дүштүр амылдар аш-чөм уштуру-нун, хөй-инитини чөмөмөзгө черлерини, харылаа болгаш оон-даа эске алган, бугурунган чарыштын амылчыларын Октябрь байыраламды күш-ажыл-биле уткуп эртерген-нер.

Тожунун алдар-сураалыг ачыларын улут база-ла ылым. «Биске аас-кежикти амылчалды тыпсын берген Октябрьның байыраламды күш-ажыл-биле уткуру улут өөр-чүлүг болбайн канчаар. Олук тымыкы дөргө тараа, сген кезилдеги азы ажаап алым-шын шыкан сезонуг амыл болгай» деп, ачылар чутаала-кын турарлар.

Бистин корреспондентис байыралам хуңеринде раши дашчылар Тожу район-биле харылаашкан, токучуларын Октябрь байыраламды канчаар байыралам турарин мыда кооп-ерация ачымыр амыл-агы черини даргазы эи А. ЮМ-БУУДАН айтырган.

Оон биске дыңатканы бол-за, бо хүнерде тайга, сыннар-да районун 400 ажыг ачыла-ры ниг тулук ачкан турар-лар. Ылаңгыя 7-8-тин хүне-ринде ачыларын одаанга одурун болза — «Богун сөдөн хойну адыр мен мынан» даш баштак сестерин дыңап бо-дур.

Октябрь байыраламдын бугу-дүзүнде район төвүндө ыраккы тайгаларже активчи-лерин чоруткан. Олар байыр-алам хуңеринде ачыларын тураларына солуп, сөт-күүдү чедирип, тус-тус ода-ларга лекция, беседаларын кылганнар.

Тоора-Хемниг болгаш ийи колхозун эки-тура ачыларын байыралам хуңерин база-ла ачкан эртергенер. Олук ты-мыкы Тожунун амылчы чон-нарынга ниге хөй болгай.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

Республиканын амылчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Октябрьнын социализм Улут революция-зынын 49 чыл болган оюн дем-дегеп эртергенер. Бо чы-мыл байыраламды хуңерин-ге улут хун каттыжа бер-нинден амылчы чоннары хөтөп, даштарынга не-делалыг барык чартык кезин онаашкан. Ычангаажон бугу-ругенин технологиянын эзу-гаар ийикке, азы хун-бурунун негелдесеринге дүштүр амылдар аш-чөм уштуру-нун, хөй-инитини чөмөмөзгө черлерини, харылаа болгаш оон-даа эске алган, бугурунган чарыштын амылчыларын Октябрь байыраламды күш-ажыл-биле уткуп эртерген-нер.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

Республиканын амылчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Октябрьнын социализм Улут революция-зынын 49 чыл болган оюн дем-дегеп эртергенер. Бо чы-мыл байыраламды хуңерин-ге улут хун каттыжа бер-нинден амылчы чоннары хөтөп, даштарынга не-делалыг барык чартык кезин онаашкан. Ычангаажон бугу-ругенин технологиянын эзу-гаар ийикке, азы хун-бурунун негелдесеринге дүштүр амылдар аш-чөм уштуру-нун, хөй-инитини чөмөмөзгө черлерини, харылаа болгаш оон-даа эске алган, бугурунган чарыштын амылчыларын Октябрь байыраламды күш-ажыл-биле уткуп эртерген-нер.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

Республиканын амылчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Октябрьнын социализм Улут революция-зынын 49 чыл болган оюн дем-дегеп эртергенер. Бо чы-мыл байыраламды хуңерин-ге улут хун каттыжа бер-нинден амылчы чоннары хөтөп, даштарынга не-делалыг барык чартык кезин онаашкан. Ычангаажон бугу-ругенин технологиянын эзу-гаар ийикке, азы хун-бурунун негелдесеринге дүштүр амылдар аш-чөм уштуру-нун, хөй-инитини чөмөмөзгө черлерини, харылаа болгаш оон-даа эске алган, бугурунган чарыштын амылчыларын Октябрь байыраламды күш-ажыл-биле уткуп эртерген-нер.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

Республиканын амылчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Октябрьнын социализм Улут революция-зынын 49 чыл болган оюн дем-дегеп эртергенер. Бо чы-мыл байыраламды хуңерин-ге улут хун каттыжа бер-нинден амылчы чоннары хөтөп, даштарынга не-делалыг барык чартык кезин онаашкан. Ычангаажон бугу-ругенин технологиянын эзу-гаар ийикке, азы хун-бурунун негелдесеринге дүштүр амылдар аш-чөм уштуру-нун, хөй-инитини чөмөмөзгө черлерини, харылаа болгаш оон-даа эске алган, бугурунган чарыштын амылчыларын Октябрь байыраламды күш-ажыл-биле уткуп эртерген-нер.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

Республиканын амылчы чоннары, бүгү совет кижилер-биле бир домей, Октябрьнын социализм Улут революция-зынын 49 чыл болган оюн дем-дегеп эртергенер. Бо чы-мыл байыраламды хуңерин-ге улут хун каттыжа бер-нинден амылчы чоннары хөтөп, даштарынга не-делалыг барык чартык кезин онаашкан. Ычангаажон бугу-ругенин технологиянын эзу-гаар ийикке, азы хун-бурунун негелдесеринге дүштүр амылдар аш-чөм уштуру-нун, хөй-инитини чөмөмөзгө черлерини, харылаа болгаш оон-даа эске алган, бугурунган чарыштын амылчыларын Октябрь байыраламды күш-ажыл-биле уткуп эртерген-нер.

ЫРАККЫ ТОЖУНУН ТАЙГАЛАРЫНГА

1941 чыл. Октябрь байырлалы

Ам ыраккы уени болу берген, Улут Октябрының 24 чыл оюну үезинде кым-да байырлар дугайын, байырлалдык салгылашкын дугайын болайын турган: бүгү күштерин салып, Совет чурт Баренцово далайына Кара далайга чедир аажок дегем фронтта немец-фашисттик шериглер-биле олжунт демиселди чорутуу турган. Ынчаарда дайын Москваның болгаш Ленинградтын ханаларынын чанынга чоокшупа чедип келген турган. Кызыл Армияны чылта шапкан дугайын мактанымшкын-биле каш узаа дыңылап турган гитлержилер ноябрь 7-де Москваның Кызыл шодуге фашисттик шериглерин парамын эрттерин азааннар.

«Москва гарнизонунун кезектеринин парамын дугайын репортажы Кызыл шолден дамчидан эгелээр-дир бис...» деп, радио ноябрь 7-ни өртенде хергер чарлапкан.

Репродукторларын чанынга чоокшупа чедер берген хой миллион кижилер Кызыл шолден чагылган келген сестерин дыңаан. Аңаа болуп турган бүгү чүве кижилерин сепкил-сагышын сергедип, өөрүшкүн дайынкыларын, дайын чылта шапканын болгаш төрөн черден кыраар ап оштангыга чаа бүзүрө сорук кирип турган.

А Кызыл шолге Совет Эвилелинин Маршалы С. М. Буденный парадты хүлээн алган болгаш Камгалаалды Кургане комитетинин даргазы И. В. Сталин долчу чүве чугаалаан соонда дораан-на шеригер эртип эгелээн. Ол болза шериглерин боттарынын дески, чараш кылажы-биле индир-

терде кижилерин магадаткан параты эвес болган. Мавзолейниң базы-биле полктар болгаш батальоннар өрткен, оларнын хойу ол-ла хүн фронтка чорупкан. Чадаг шеригиниң соондан азытгы шериг, артиллерия, танкылар өрткен. Москваның чепсектиг ажилчыларынын отрядтары шыгымын башына-биле Кызыл шолден өрткен. Тулчушкунга белен олар винтовкаларын, автоматтарын, хол пулеметтарын тулуп алган чоруп турган.

Парадты мырнай чажыт байдалга белеткен. Шериг кезектери парад дугайын чүгө ош бүдүү-үнде билген. Байырлал үезинде Москваның агаарына дайынның чагыс-даа бомбаларын самолету ужулуп кээп шыдаас болган турар төлөдө, кемчелерин баш бурунтар алган. Москва чоогунун аэродромнарга 550 дайынчы самолеттарын тургускан, түс черин агардан халдаашкынга уду камгалаалды бүтү алган черлерин дайынчы белен байдалга кирип турган.

1941 чылдың ноябрь 7-де шериг кезектеринин параты Куйбышевке болгаш Воронежке база болган. Ол парадтарын Совет Эвилелинин маршаллары К. Е. Ворошилов биле С. К. Тимошенко хүлээн алган.

Байыр хүннеринде фронтта тулчушкуннар соксаан. Ноябрь 8-те дайын Тихвинни ажелеп алыр аргалыг болган, бүзүрөттирген Ленинград-

тын байдалы база улам нарыдаан, чүгө дээрге, Лениннин хоорайын чуртун тымы-биле харылдаштырган демир орук үе кирипкен. Ол хүнден эгелээш Ленинград шериглеринге аш-чегини нормалы кызырылган. Мурнуку шутумга турган кижилер хүнде 800 граммнын орунга 600 грамм, а тымыда кезектерде кижилер 400 грамм хлебти алыр апарган. Оон соонда улаваанда ол норма база 100 граммга эвээжээн. Ленинградтын чурттактары ашка таваржыр чыгаан турган: ноябрь 20-ден эгелээш ашылчын кижиге 250 грамм, албан-хаакчытка, уруталарга, өг-бүлө кижигинеринге 125 грамм хлебтен эске кандыг-даа продуктуларын албас апарар олар байырлал хүнде билбейн турган...

Октябрь байырларын мурнундагы бүгү неделени иштинде немецтерин танк дивизиялары Москваже чүткүп, Туланы ажелеп алырын ордангы келген. Олар 100 танкыларын шыкында-даа чегинишкен чедип ап шыдааннар. Аза-чурттуң Улут дайыннын төөгүндө демделген турары-биле алырга, Туланы мадырлыг камгалаа наймыскалдың мурнуу талакы чоогунга Кызыл Армияның октябрыда камгалаа тулчушкуннарын түндөп үе-чадазы болган. Ноябрьның эгезинде бүгү барым улаанымшкыга немецтерин шаап халдаашкынн доза шаапкан,

Москва чоогунга дайын чорудаларынын түр үеде оожургаашкын эгелээн. Гитлержилер совет наймыскалче наа «кол шаап халдаашкын» эгелээри-биле күштерин чыып турган.

Октябрь байырлалынын ол кадыг-дошкун хүннеринде Барын фронтун шериглер камгалаа шутумнарын быжылаарын үгүлүлүп турган. Он-он муң москвалык массалык суботниктерге киришкен — ноябрь 7-де олар хоорай даштын камгалаа быжылаашкыннын түдүктө чөртүк-кан. Москваның бүгү районнарынан ажилчы чоннарын төлөөлери дайынчыларга, командирлерге болгаш политикалдыкчыларга белек чедирер-биле Барын фронтка чоруткан. Москва чурт фронтта негеттир бүгү чүвени кыска хулааларда шутузуу хангырып бээр дээрин наймыскалдың эрес-мадырлыг камгалаачыларына бузуредир деп чагытын олар төлөөлөргө берип турган.

1941 чылдың ноябрын баштайгы хүнеринде Мурнуу фронтта, Донда Ростовун районуна кадыг-дошкун тулчушкуннар калбарган. Гитлержилер Севастопольга шуту чоокшупа чедип келген. Эрик камгалааның батареалары болгаш кезектери, Кара далай флотунун корабилери гитлержилерин наймышкынн өртүр шаппышаан, тулчушкунга кирип. Ноябрь 7-де хоорай

Дээди Кол командылаа черинки мындыг телеграмманы алган: «Севастопольду канчап-даа хүжүп бербес болгаш ону бүгү күштер-биле камгалаар».

Ол хүн Севастопольдун беш камгалаачылары — матростар И. М. Красосельский, Д. С. Одинов, М. Б. Паршин, В. Г. Пибудко, политрук Н. Д. Филопченков баштайп алгаш өлүм чок эрес-мадырлыг чорутку көргүскен. Олар дайыннын танкылыг ийн халдаашкынн өртүр шапкан болгаш боттарынын амы-тынынан когараз-даа, камгалап турган шутумунче фашистерин кирибөө.

Мадыр Севастопольчулар дайыннын соксаал чок халдаашкыннын сес айлар иштинде өртүр шаап келген. Хей он-он муң гитлержи солдаттар болгаш офицерлер боттарынга хөөрү мадыр хоорайнын ханаларынын чанындан тыпкан...

Чээрби беш чылдын мурнунда Октябрын оюн тулчушкуннарын даштаашкын-биле, заводтарда болгаш фабрикаларда эрес-мадырлыг күш-ажыл-биле демделген. Бистин шынын херөөвиске чайгытыш чокка бүзүрөттишкен, совет уулу дайыннын чылта шапар деп чагыс чүтүд, күөл-биле чуртап турган.

А. МЕДВЕДЕВ, СЭТА-ның корреспонденти.

Тыва АССР-ниң Дээди Советинин Президиумунун Хүндүлел бижин-биле Хей-ниитиниң корум-чурум камгалалының министерствозунун бөлүк ажилдакчыларын шаңнаар дугайында Тыва АССР-ниң Дээди Советинин Президиумунун ЧАРЛЫ

Хей-ниитиниң корум-чурум камгалалына ачы-хавылазы дээш Тыва АССР-ниң Дээди Советинин Президиумунун ХҮНДҮЛЭЛ БИЖИ-БИ-ЛЕ шаңнаары болза:

Шагдааның майору Василий Иванов БОБКИН, Шагдааның улуг лейтенанты Борис Тихонов БЮРЮ, Шагдааның капитаны Федор Карпов ВЯЛЫН, Шагдааның биче лейтенанты Леонид Назаров ГРИБАЧЕВ, Шагдааның улуг лейтенанты Дмитрий Абыков САГАН.

Тыва АССР-ниң Дээди Советинин Президиумунун даргазы Б. ДОЛЧАНМАА, Тыва АССР-ниң Дээди Советинин Президиумунун секретары К. ДИНГА.

Кызыл хоорай, 1966 чылдың ноябрь 9.

Редакция аалчылары

Бистин Тыва республиканың Хей-ниитиниң корум-чурум камгалалының министерствозунун бөлүк ажилдакчылары боттарынын бистин редакцияга аалчылар болуп чорупкан. Редакцияга аалчылар болуп келгендериниң аразына министерствонун министрлик орадакчызы подполковник В. А. Кочетков, кадрлар кидизиниң начальниги орадакчызы подполковник В. Ф. Федоров, даштык албан кидизиниң начальниги подполковник С. Н. Колесников, политсекция инструктору майор С. С. Чузудун, Кызыл хоорайнын шагдаа сабырынның начальниги капитан К. Т. Сопова, хоочун ажилдакчы, старшина М. Л. Силиннез дээш өскө-даа эштер чорупкан.

Шагдаа органынын ажилдакчылары боттарынын байырлалдык камгалаа чедикшиктер-биле уткуп турарын, ажилдакчыларын мурнууда кадыг сорулгалар салдынганын олар долчузу-биле чугаалааннар.

Хей-ниитиниң корум-чурум камгалалында, кем-херек үгүдөрдү чорутку чок кылырларга, коммунизмин херөөне бердинген чаа кижини кижиздеринге шагдаа органынын ажилдакчылары боттук үгү-хуузу кирип турарлар. Шагдаа ажилдакчылары калак масага да дашын алган, бурунгаар хожугадык шаштык болуп турарлар-биле күженишкынниң демиселди чорудуу келгеннин түнүсүндө, айымдыл кем-херек үгүдөшкүннөрен бистин республикага сөөлү үеде кылырлар.

Совет шагдаа органынын ажилдакчылары хойуну херээ дээш дыжып болайын, бүгү күжүн харам чокка берип турар. Бистин шагдаа органында хой-хой айым кижилер комсомолчу путевка-биле кээп турар. Шагдаа хүнү демделеп тура, шагдаа органынын ажилдакчылары-биле чергелештир, оларнын өгүдөлөрүнө ийн байыры чедирер күжүңчү. Байырлалдык хүнү эрттирп тура, ажилга таваржыр берген кады үлөжүн, чаа ажал-херек сорук кирип турар бистин чок дугаа кылырлар-биле шагдаа органынын калайларга, нерлеринге, айы-дугааларына ийн байыры чедирер чөдө чугаа — деп эм В. А. Кочетков чугаалаан.

Эш С. С. Чузудун ужуражыкка сес алган, Хей-ниитиниң корум-чурум камгалалының министерствозунун политпартиянын ажилдакчылары ийнтинин чурумун үрээрлерге, хулааннарга, оорларга, кем-херек үгүдөшкүннөренге уду демиселди чорудар дугайында соолу лекцияларын чон ортузунга номчулупаан, чонуну калак демиселди-биле ажилдап турарын чугаалаан. Шагдаа органынын ийн байыры чедирер чөдө чугаа — деп эм В. А. Кочетков чугаалаан.

Эш С. С. Чузудун ужуражыкка сес алган, Хей-ниитиниң корум-чурум камгалалының министерствозунун политпартиянын ажилдакчылары ийнтинин чурумун үрээрлерге, хулааннарга, оорларга, кем-херек үгүдөшкүннөренге уду демиселди чорудар дугайында соолу лекцияларын чон ортузунга номчулупаан, чонуну калак демиселди-биле ажилдап турарын чугаалаан. Шагдаа органынын ийн байыры чедирер чөдө чугаа — деп эм В. А. Кочетков чугаалаан.

Кызыл хоорайнын шагдаа кидизиниң ажилдакчылары кем-херек үгүдөрдү чорук-биле демисел чорударынның талазы-биле бо чылын өрткен чылдан дөре ажилдаан эм К. Т. Сопова демделген. Шагдаа ажилдакчыларынның оператив-

СЭТА-ның болгаш

„Правданың“

корреспондентилериниң

дыңнады

— ПОЛЬША —

Польшаның ажилчы чоннары Улут Октябрының 49 чыл оюн байырлалдык-биле демделеп эрттирген. Бо хүндө чуртун хоорайларынга болгаш суурларынга алдарыг байырлалга тураскааткан байырыг хуралдар болуп эрткелээ.

Чүс-чүс муң кижилер Кызыл шолге болган шериг парады, а ол ышкаш Москваның ажилчы чоннарын хой кижилер чыскаалы телевиденин дамчытыр көргөн.

Алдарыг байырлалга тураскааткан байырлалдык концерты культураның болгаш эртемниң Варшавада конгресстер залында өрткен.

— ВЕНГРИЯ —

Венгриянын суурларында болгаш хоорайларында байырлал шашты кирип. Чурттуң бүдүрүдө болгаш албан черлеринге байырыг хуралдар болгалаан. Бажыкчыларын халаларын Октябрының, Ленинниң, социалисттик чурттарын улашкынның наймырлыг йөрөөн дозунар казтаан.

Венгрияны хостаары дээш тулчушкуннарга өлгөн совет мадырларын тураскаалынын чанынга шериг кезектери чыскаалыккан. Революциянын аялгарын дымчиреп турган. Венгриянын социалист ажилчы партиянын ТК-зын, ВУР-нуң Президиумун болгаш венгр казактын өмүндөшкөн эштер Я. Кадар, И. Доби, Д. Калла болгаш өскө-даа тураскаалдык чанынга чектер салган.

— ЧЕХОСЛОВАКИЯ —

Республиканың хоорайларында болгаш суурларынын кырында Совет Эвилелиниң болгаш Чехословакиянын күрүне туктары кирип турар. Акы-дузма чек уулу Улут Октябрының 49 чыл оюну байырлалын бодуну байырлаш-биле демделеп эрттирп турган.

Чехословакиянын хостагазы дөш фашисттик ажелечилерге уду тулчушкуннарга өлгөн совет мадырларын ол чон сагыган. Коммунист партиянын, Национал фронтун болгаш ЧССР-ниң чазанын удурушкуннарын, наймыскалдың хей-ниити органдарынын болгаш ажилчы чоннарын толокекчелери Совет Армиянын тураскаалыга чектерин салган. Славниде, Братиславада совет дайынчыларын

Бүгү улустарнын байырлалы

тураскаалыга болгаш чүс-чүс акы-дузма хөөрлерге чектерин база салгылаан.

Хүнүң ийги чартымында культураның болгаш дыштанымламың Юлиус Фучик аттыг партиянын кайтамчык улут спорт залына Праганың ажилчы чоннарын байырыг хуралы болган. Хуралга эштер Антония Новотный, Богуслав Лаштовичка, Йозеф Леонард болгаш өскө-даа удурушкун ажилдакчылар олурган. ЧКП ТК-ның Президиум кижигүнү, ЧССР-ниң Национал Хуралынын даргазы Догуслав Лаштовичка, ЧССР-ниң Чехословакияда Ола болгаш бүрүн эргелиг ачкын С. В. Червошенко олар чүве чугаалааннар.

Праганың ажилчы чоннарын совет уууска байырыг чазанын дымчиреп адыш чыскаалык болуп турда хүлэп алган.

— БОЛГАРИЯ —

Октябрың алдарыг байырлалдык акы-дузма Болгария байырлалдык демделген. Софияда Сентябрь 9-де шолге наймыскалдың ажилчыны болгаш албан-хаакчыларын, өөреник ажилдар киришкен байырыг чыскаал болган. Чыскаалды киришкени «Улут Октябрыга алдар», «Чүс-чүс чылдарда байырлалдыг чуртаал», «Импералисттер — Вьетнамда үнүп чорудар!» деп транспарантылар болгаш лозуннарын тулуп чорупкан. Георгий Димитровтуң Мавзолейиниң идиригге БКП ТК-ның Бирти секретары болгаш БУР-нуң Министрлер Чөвүлениниң Даргазы Тодор Живков, БУР-нуң Национал Хуралын Президиумун Даргазы Георгий Трайков болгаш Болгариянын өскө-даа партия, күрүне ажилдакчылары турган.

Ажилчы чоннарын байырыг чыскаалдары Пловдивке, Варнага, Перникке, Русе болгаш өскө-даа хоорайларга база болган.

— РУМЫНИЯ —

Улут Октябрының 49 чыл оюнга тураскааткан байырлал хуралдар Румынияны бүдүрүдгелеринге болгаш көдө ажил-агый кооперативтеринге болгалаан.

Румынияны телевиденин пөне-

дельник хүннеринде ажилдаас болгаш, ыңчалаа-даа ноябрь 7-де чурттуң ак-көк экранинга Кызыл шолге болган шериг парадын болгаш ажилчы чоннарын чыскаалы көргүскен.

— МАР —

Улусту Моодун ажилчы чоннары Октябры революциянын 49 чыл оюн база Моодун болгаш Совет Эвилелиниң аразында байырал дугайында баштайгы төөгүдү документке ат салгалдаа бээр 45 чыл болганын бедик көдүрүшкүнүн байдалында демделеп эрттирген.

Бүгү чуртка болган байырлалдарын дээжин—Сух-Батор шолге элөөн каш шактарын дугузууда үгүлүлүп шериг парад болгаш ажилчы чоннарын чыскаалы болган. Идварге Ж. Самбу, Ю. Цедебад болгаш Моодун Улустун Революст партиянын, МАР-ның чазаның өскө-даа удурушкуннарын, совет-моол байырлал Инителенин делегациянын баштын, бо инителди баштаар черинки даргазын орадакчызы А. В. Гриненко болгаш өскө-даа эштер турган.

— КУБА —

Революст Кубаның ажилчы чоннары Улут Октябрының 49 чыл оюн калбаа-биле демделеп эрттирген. Бүдүрүдгелерге болгаш албан черлеринге бо байырлалга тураскааткан хуралдар болгаш митингилер болгалаан. Байырлалдык удуз не-жээш Гавальның клубтарынын бирээинге өрткен. Аңаа Кубаның Компартиянын ТК-зын кижигүнери Хесус Монте, Недро Мирет, Виктор Дреке Крус, Недро Гарсия Пелас болгаш куба наймыскал-да ажилдап турар совет тускай эртемчилерин удуз бөлү киришкен. Көжөге түве чугаалаан, Виктор Дреке Крус мынча дээн: «Социалист ийн чурттарын аразында пролетаризм интернационализмде көскү чижектери болгаш бөлүлү акы-дузма найыралы хөгжүп турар».

Гавана телевиденин бодунун программаларына Совет Эвилелин, Улут Октябрынын байырлалына тураскааткан дамчыдылгаларын хойу-биле кирип турар.

Елена Константиновна Соколова 24 чыл дүргүзүндө башкылап келген. Оон өөреникчилериниң билин шымак. Ол чүгө башкы ажилы-биле кызыгарлапкан, тыва школаларга өөредилге номнары база тургускан. Ол — тыва школага орус дыл помунун автору. Башкыны тыва дылды эки билир өөреникчилер-биле чедишкынниң ажилдарына дуулап турар.

Дүржүлгалыг башкы ажил салгалды кижиздеринге эки түнөөдөр чедип алган. Ол башкылар коллективде хүндүлелди кылырларын бирээш, Шаган-Арыг № 2 школалында орус дыл башкызы.

ЧУРУКТА: Е. К. Соколова орус дыл кичээл эрттирп тур.

С. Феоктистовтун фотоу.

Шагдаалары

Ада-чурттуң алдар адын, Арат чонун амыр-дыжын Надагалал камгалаан бис, Хажыш дивес бердинген бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Ажын-олча сүрерлерге, Арагачы дуржонорга Артык базым бербес-даа бис, Амандып салбас-даа бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Корум-чурум тудукчузу, Хойлу-дурум сагыкчызы — Совет шагдаа — улусту бис, Соруу сынмас дидинер бис.

Редакциянын АДРЕЗИ

Кызыл. Петровка — Бравченко кулумчузу, бажын № 3. Телефоннар: Редакторун 24-63, редакторун орадакчыларын 35-24, 25-38, ханымсалгалы секретарын 23-35, партияны амырлар кидизинин 23-54, агитация болгаш пропаганда кидизинин 37-13, кааа ажил-агый кидизинин 22-64, кааа ажилчы болгаш амырлар кидизинин 21-27, иштинки информация кидизинин 20-60, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 27-41. Солуу келбей баргалы 32-75 телефонче болгаш.

Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүленини чанында Парлаага өргелелини типографиязы.

Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүленини чанында Парлаага өргелелини типографиязы.